

4. číslo - 2010

zpravodaj

Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

**Studijní program Bakalář úspěšně pokračuje
- již třetí skupina absolventů středních škol
podepsala stipendijní smlouvy**

**Být nad zemí, být nad věcí, být v nebi...
rozhovor s první českou pilotkou
dopravních letadel - Vlastou Diblíkovou**

OBSAH:

Titulní strana: Vlasta Diblíková na fotografii Jana Suchardy

- str. 2 ■ **Elektrárna se připravuje na misi OSART 2011**
■ **Modernizace elektrárny pokračuje**
- str. 3 ■ **Stipendijní program Bakalář zajistí pro EDU další operátory**
- str. 4 ■ **Návštěvníci festivalu v Náměšti „vyšlapali“ pro mateřská centra 200 000 korun**
- str. 5 ■ **Džbánice – aneb z kuchyně paní starostky**
- str. 6 ■ **Oranžové schody**
■ **Kralice nad Oslavou slavily**
- str. 7 ■ **Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského**
■ **Ze světa jaderné energetiky**
- str. 8-9 ■ **Rozhovor Jana Suchardy s první českou pilotkou dopravních letadel Vlastou Diblíkovou**
- str. 10 ■ **Elektrokola jedou**
■ **16. ročník dukovanských okruhů**
- str. 11 ■ **Mikroregion Ivančicko**
- str. 12 ■ **Festival loutek po čtvrté**
■ **Zahraniční zajímavosti**
- str. 13 ■ **Nový kříž u Dukovan**
- str. 14 ■ **Jinošovské studánky**
■ **Pro volnou chvíli**
Tradiční soutěž pro čtenáře od 17 let
- str. 15 ■ **Nabídka výrobků a služeb podnikatelů v okolí Jaderné elektrárny Dukovany**
- str. 16 ■ **Soutěžení pro školáky z dílny brněnského vydavatelství KIRA**

ZPRÁVODAJ EDU

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje
PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368,
675 55 Hrotovice, telefon/fax: 568 860 168
E-mail: jas@jas-hrotovice.com.

Elektronická podoba Zpravodaje EDU

je na adrese: www.cez.cz/cs/energie-a-zivotni-prostredi/jaderna-energetika/jaderna-elektrarna-cez/edu/informacni-centrum.html#zpravodaj

Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

ELEKTRÁRNA SE PŘIPRAVUJE NA MISI OSART 2011

Již potřetí ve své historii za období 25 let provozu JE Dukovany se elektrárna podrobí kontrolní misi OSART Mezinárodní agentury pro atomovou energii ve Vídni. Předchozí mise probíhaly v letech 1989 a 2001 a měly vždy na chod elektrárny velký vliv. Prověrku jaderné a provozní bezpečnosti si objednává vláda České republiky prostřednictvím Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB). V elektrárně byl ustanoven Přípravný tým mise OSART, který pod vedením zástupce ředitele Ing. Jaroslava Vlčka začíná pracovat v devíti hlavních oblastech: ■ organizace a řízení ■ školení a kvalifikace ■ provoz ■ údržba ■ technická podpora ■ zpětná vazba provozních zkušeností ■ radiační ochrana ■ chemie ■ havarijní plánování a připravenost. Agentura MAAE pomáhá elektrárnám „naladit“ přípravu správným směrem organizováním třídních workshopů. V EDU se tento workshop uskutečnil v polovině června a vedli ho dva zkušení experti - Neil Henderson z Velké Británie (vedoucí týmu) a Pierre Gest z Francie (asistent vedoucího týmu). Tímto školením začala praktická konkrétní příprava útvarů Jaderné elektrárny Dukovany na misi OSART, která se uskuteční příští rok v termínu 6.-23. června 2011.

ZBYNĚK GRUNDA

Snímek z přípravného workshopu - vlevo vedoucí týmu Neil Henderson, vpravo zástupce ředitele EDU pro provoz František Prokop.

Fotografie Jan Sucharda

MODERNIZACE ELEKTRÁRNY POKRAČUJE

Nový stator, který nahradí stávající na 4. bloku, projel hlavní vrátnici EDU 23. srpna. Stator má za sebou náročnou přepravu z Plzně. K výměně dojde v průběhu odstávky, která proběhne v době od 10. října do 28. prosince.

Fotografie Václav Krejčí

STIPENDIJNÍ PROGRAM BAKALÁŘ ZAJISTÍ PRO EDU DALŠÍ OPERÁTORY

V pátek 20. 8. byly slavnostně podepsány stipendijní smlouvy s pěti studenty, kteří se v budoucnosti chtějí věnovat jaderné energetice. Tito čerství absolventi středních škol splnili všechny podmínky pro pozici operátora sekundárního okruhu a po zvládnutí tříletého bakalářského studia na VUT v Brně nebo ČVUT v Praze nastoupí na Jadernou elektrárnu Dukovany na pozice operátorů sekundárního okruhu. Před podpisem smlouvy jejich rozhodnutí podpořil i ředitel EDU Tomáš Žák, který studentům přiblížil další možnosti uplatnění a rozvoje v rámci Skupiny ČEZ.

Rozhodnout se o své budoucnosti již na střední škole není pro mladého člověka zrovna jednoduché. Hlavními důvody, které studenty vedly k tomuto zásadnímu kroku, byly jistota práce po ukončení vysoké školy, dobré finanční a sociální zázemí velké firmy a perspektivnost jaderné energetiky do budoucna. Mezi studenty dokonce zaznělo, že jistota práce v této nejisté době je obzvláště důležitá. Že by důsledky krize zabrousily i mezi mladé studenty?

Na podzim 2009 bylo během kampaně pro získání účastníků do stipendijního programu Bakalář osloveno kolem 1000 studentů přímo na středních školách. Z toho se 110 zúčastnilo psychologických testů a 7 uspělo. Nakonec se pro stipendium rozhodlo 5 studentů, kteří jsou absolventy SPŠ Třebíč, Gymnázia Třebíč, Gymnázia Jihlava a Gymnázia Velké Meziříčí. Letošní skupinka 5 stipendistů je již třetí v pořadí. Příští rok program ponese své první plody a do pozice operátora sekundárního okruhu EDU nastoupí první tři studenti.

S rozvojem náborových aktivit Skupiny ČEZ se rozšiřuje i nabídka stipendií, která bude flexibilnější a individuálnější. Vždy je však tento nástroj využíván k podpoře talentovaných studentů, kteří splní náročné přijímací podmínky. V současné době míří tito studenti na pozice operátorů nebo reaktorových fyziků.

LINDA ŠTRAUBOVÁ

Fotografie Linda Štraubová a Jan Sucharda

Před podpisem smlouvy přijal adepty projektu ředitel elektrárny

Budoucí kolegové dnešních operátorů na jaderné elektrárně

Bloková dozorna - budoucí pracoviště účastníků projektu Bakalář

NÁVŠTĚVNÍCI FESTIVALU V NÁMĚŠTI „VYŠLAPALI“ PRO MATEŘSKÁ CENTRA 200 000 KORUN

Do sedla oranžového kola usedlo na tři sta návštěvníků hudebního festivalu Folkové prázdniny. Již čtvrtým rokem tvoří tento charitativní projekt součást doprovodného programu významné hudební akce.

Na oranžovém kole Nadace ČEZ mohl každý z účastníků přeměnit minutu své vlastní energie na finanční prostředky. Rodinné centrum Houpačka Ivančice „vydělalo“ pouze o několik desítek korun více než protihráč – 100 376 Kč. Třebíčské mateřské centrum si z Náměště odneslo 100 340 Kč. Symbolické šeky byly předány při slavnostním ukončení festivalu.

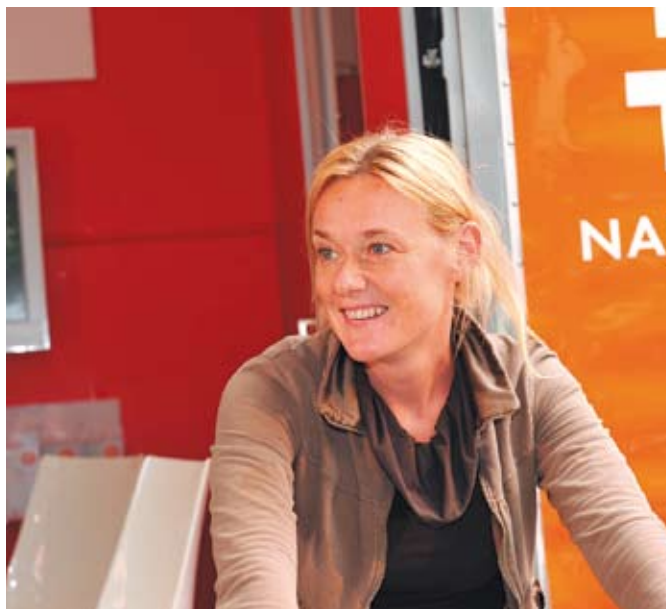
Na festival zavítala a podpořila akci světoznámá operní pěvkyně Magdalena Kožená. Dobré věci pomohl tradičně také starosta města Náměšť nad Oslavou Vladimír Měrka, přidali se radní kraje Vysočina Marie Kružíková, tiskový mluvčí Jaderné elektrárny Dukovany Petr Spilka společně s týmem zaměstnanců elektrárny, ředitel Vodních elektráren ČEZ Zdeněk Saturka. Za Nadaci ČEZ usedl na velociped Jan Husák, člen správní rady. V sedle kol samozřejmě nechyběly zástupkyně obdarovaných organizací – za Třebíčské mateřské centrum to byla Anna Machátová, za rodinné centrum Houpačka Ivančice Kateřina Pokorná. Podpořit návštěvníky v charitativním šlapání přijela i legendární postava české cyklistiky Josef Zimovčák.

„V naší společnosti se nedostatečně podporuje to běžné a jakoby samozřejmé – funkční rodina. Proto se velice těžko shánějí prostředky pro mateřská centra, jejich aktivity, které rodinu scelují. Jsem velice ráda, že se podařilo touto skvělou akcí nejen vypomoci zařízením na Vysočině a jižní Moravě, ale také spoustě lidí ukázat, jak centra fungují a co rodinám nabízejí,“ řekla zakladatelka Mateřských center v České republice Růt Kolínská, která se také se svým manželem aktivně podílela na výši vyšlapaných částek pro mateřská centra.

„Bylo fantastické, že šlapali v podstatě lidé ze všech věkových, sociálních, společenských i jiných vrstev – děti, dospělí, staří, muži, ženy, partneři, manželské páry, příbuzní, přátelé, náhodní kolemjdoucí, pozvaní hosté a příznivci, VIP i novináři. „Šlapali“ jsme si navzájem bez ohledu na to, komu a jak moc penízky přirůstají. A ti, co nešlapali, fandili! Skvělá akce, skvělá atmosféra pro skvělé věci, které děláme,“ sdělila své dojmy Anna Machátová, vedoucí Třebíčského mateřského centra.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Fotografie Kamila Berndorfová

Magdalena Kožená

Z Folkových prázdnin

MATEŘSKÁ CENTRA (MC)

■ Zřizují je zpravidla matky na mateřské dovolené, které se zároveň podílejí na jejich samosprávě a zajišťují programy, umožňují matkám s malými dětmi vyjít z izolace, kam se celodenní péči o dítě dostávají.

Jsou založena na principu rodinné svépomoci a vzájemné služby, poskytují společenství, solidaritu a otevřenost všem generacím.

■ Nabízejí pomoc svépomocí, vzájemné naslouchání, výměnu zkušeností a laické poradenství.

Role mateřských center ve společnosti

■ Jsou místem, kde jsou děti vítány. Nacházejí zde přirozené společenství vrstevníků a vidí svoji matku v jiné roli než v domácnosti.

■ Mají neformální charakter a pomáhají nalézat nové přátele.

■ Otevřenost mateřských center umožňuje integraci do společenství „odlišných“ a učí toleranci a předchází xenofobii, jsou otevřena všem rasám, různým sociálním vrstvám, lidem s různým postižením, uprchlíkům a dalším.

■ Vznikají dobrovolnou činností občanů a tím přispívají k rozvoji občanské

společnosti a posilují mateřskou roli ženy. Společenství v MC umožňuje na principu příkladu včasné pojmenování problémů a hledání jejich řešení.

Předchází se tak konfliktním situacím. V MC se učí rodiny využívat volný čas, proto dochází i k prevenci kriminality.

■ Pomáhají ženám udržovat jejich profesní orientaci a posilují jejich sebevědomí.

■ Založení občanského sdružení, shánění prostorů a peněz, budování samosprávy MC, koncipování a zajišťování programů, starost o public relation, fundraising vyžaduje orientaci v zákonech, těsný kontakt s obecními úřady a zájem o obecné dění. To všechno se musejí ženy, zakládající MC, naučit.

DŽBÁNICE

aneb z kuchyně paní starostky

Obec Džbánice, ve které vykonává funkci starostky již druhé volební období paní Jaroslava Kulhánková, leží na táhlém hřebtu v nadmořské výšce 321 metrů až k vrcholu Tanárka. V hlubokém korytu, které obec rozděluje na dvě části, pramení Mišovický potok. Nachází se 12 km jihovýchodně od Moravského Krumlova a 22 km severozápadně od Znojma, rozloha obce je 540 hektarů. V okolí je malebná příroda, možnost vycházek do přírody, v lese sběr hub. První písemná zmínka o obci se datuje na 29. prosince 1253.

V roce 1937 v polní trati Marhulky byl nalezen řídícím učitelem Jaroslavem Horňanským unikátní hromadný hrob z dob prvních zemědělců, ve kterém byla kromě 12 lidských kostér dospělých a dětí nalezena lebka psa, několik celých i rozbitých nádob a náhrdelník z kamenných korálků. Nádoby byly zdobeny bílým geometrickým vzorem. Jsou skvělou ukázkou hrnčířského umění a patří do tzv. moravské malované keramiky. V současné době jsou tyto nálezy uloženy v Moravském zemském muzeu.

Obec se zapsala do národních dějin tím, že v podzemí obchodu Františky Černé v č. p. 60 ukrývala po dva roky manželku a dceru čs. generála Ludvíka Svobody, pozdějšího prezidenta naší republiky. Tolik krátké ohlédnutí za historií obce.

V současné době žije v obci 159 obyvatel a věkový průměr je 39 let. Místní děti chodí do škol ve Vémyslicích, Višňověm a v Moravském Krumlově. Společně se pak obyvatelé scházejí při různých příležitostech, například při znovu obnovené tradici po 17 letech - pouti. Chvályhodné je, že se do kulturního života Džbánic zapojila mládež, a to především organizováním pouti. Tím však podíl mladé generace na místních tradicích nekončí, děvčata chodí na Smrtnou neděli po vesnici a chlapci si už nedovedou představit Velikonoce bez hrkání. Velký podíl na kulturním a společenském životě občanů má místní sdružení myslivců Cinkulka, k oblíbeným akcím patří posezení po honu a naháňce.

V minulých letech obec investovala velké množství finančních prostředků do opravy místních komunikací, další velkou investicí je v současné době oprava mostu přes Mišovický potok, který se v loňském roce propadl. V kulturním domě byla provedena výměna oken a prodejna se smíšeným zbožím byla zmodernizována tak, aby vyhovovala hygienickým podmínkám. A jaká je víze do budoucnosti paní starostky a sedmičlenného zastupitelstva?

„Dokončit místní komunikace, pokračovat ve stavbě víceúčelo-

vého hřiště, protože je v obci pouze hřiště s umělým povrchem a není zázemí pro nejmenší děti, scházejí houpačky, prolézačky. Velkým oříškem pro obec je najít uplatnění pro nevyužitý objekt bývalé školy. A pokud bude dostatek financí, vždycky se najde něco, kam se dá jít investovat,“ podotkla paní starostka.

Obec Džbánice se může také pochlubit pamětní medailí od Společnosti Ludvíka Svobody.

Medaili za záslužnou práci pro přátelství mezi národy a uchování paměti o společném boji proti fašismu ve II. světové válce převzala pro obec v roce 2008 paní starostka od dcery armádního generála – Zoe Klusákové – Svobodové.

A jak relaxuje paní starostka? Nejraději na procházce se psem, čtením detektivek, zálibou jsou také křížovky.

A co si dnes dobrého upečeme s paní starostkou?

Domácí přítel

40 dkg hladké mouky, 28 dkg cukru, rozdrobený anýz a 3 vejce. Těsto zpracujeme na vále a uděláme z něj válečky, do kterých dáme těsně vedle sebe půlky vlašských ořechů. Po upečení musíme válečky rychle nakrájet, protože se po vychladnutí špatně krájí a lámou se. Vhodné při jakémkoliv posezení a hlavně popíjení.

ALENA HOSTAŠOVÁ

Fotografie Jan Sucharda a archiv obce

Budova bývalé školy

Letecký pohled na Džbánice

Džbánická kaplička

ORANŽOVÉ SCHODY

Žáci s tělesným handicapem se brzy dočkají nového výtahu v Ivančicích (MŠ, ZŠ a Dětský domov, Široká ul. 42), schodolez bude zakoupen pro Základní školu na Cyrilometodějské ulici v Třebíči. Přesuny mezi třídami v různých patrech tak děti společně s učiteli a asistenty zvládnou s menšími obtížemi. Na obě bezbariérová zařízení přispěla Nadace ČEZ částkou přes milion korun.

Základní škola v Třebíči a Mateřská škola, Základní škola a Dětský domov v Ivančicích se snaží děti a žáky s handi-

capem co nejvíce zapojit do kolektivu vrstevníků. Překonávání schodišť je pro ně fyzicky velmi náročné a bez pomoci pedagogů, kteří zdravotně postižené děti přenášejí, se prakticky neobejdou. Brzy se situace změní. Nová bezbariérová opatření – instalace výtahu a schodolezu – nabídne dětem a žákům s tělesným omezením kvalitnější a přátelštější prostředí. Schodolez je mobilní zařízení vybavené motorkem, které je možné připevnit k invalidnímu vozíku tak, aby doprovodná osoba mohla vozíčkáře snadno vyvézt do schodů.

V současnosti chodí do Základní školy na Cyrilometodějské ulici v Třebíči šest žáků s různým stupněm fyzického i mentálního handicapu.

„Žáky musejí do pater přenášet učitelé nebo asistenti. Schodolez nám umožní odstranit bariéry, a protože je přenosný,

lze ho přemísťovat z jedné budovy do druhé,“ řekl ředitel školy Milan Šelle.

Peníze získaly školy v rámci nadačního projektu Oranžové schody, který pomáhá základním a středním školám odstranit architektonické bariéry.

Grant slouží například k nákupu plošin, výtahů, schodišťových sedaček, schodolezů, zvukových a světelných naváděcích systémů apod.

„Víme, že především starých škol, které by odstranění architektonických bariér potřebovaly, jsou v České republice stovky. Chceme podporovat v první řadě ty, které s tímto problémem samy aktivně bojují a nečekají jen na cizí pomoc,“ zdůvodňuje přínos projektu Oranžové schody ředitel Nadace ČEZ Ondřej Šuch.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Fotografie archiv ZŠ v Ivančicích a v Třebíči

Dveřní otvory pro budoucí vnější výtah ve škole v Ivančicích. Výtah začne sloužit v první polovině října.

Náročné přesuny handicapovaných dětí v ZŠ Třebíč na Cyrilometodějské ulici se brzy stanou minulostí.

KRALICE NAD OSLAVOU SLAVILY

Dva poslední prázdninové týdny žily Kralice nad Oslavou oslavami 700 let od první písemné zmínky o obci. Součástí oslav byly také zajímavé výstavy, na kterých nechyběla ukázka oranžové učebny. Obec spolu se Skupinou ČEZ vydala také reprezentativní, více než pětisetstránkovou historickou publikaci. Na snímku vlevo je hlavní autor Jiří Mitáček, Kristýna Vohlídková z Jaderné elektrárny Dukovany a radní kraje Vysočina Zdeněk Ryšavý, na snímku vpravo – výstava dobových fotografií v Oranžové učebně.

Text a fotografie Petr Večeřa

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL PETRA DVORSKÉHO

Letošní ročník festivalu zaznamenal rekordní účast díky vystoupení slavné pěvkyně Montserrat Caballé.

Tato španělská sopranistka, široké veřejnosti známá díky své spolupráci s lídrem skupiny Queen, Freddie Mercuryem a jejich olympijskému singlu Barcelona, přijala pozvání Petra Dvorského ke společnému vystoupení v rámci mezinárodního hudebního festivalu. Festival se pod záštitou Petra Dvorského konal letos již podvanácté. Kromě těchto dvou světově známých umělců přijel do Jaroměřic nad Rokytnou i mladší bratr Petra Dvorského, Jaroslav. Překvapením pro diváky pak bylo vystoupení dcery paní Caballé, paní Montserrat Martí. Za doprovodu Filharmonie Bohuslava Martinů pod taktovkou španělského dirigenta Josého Collady byl pro posluchače, kteří se na koncert sjeli z celé republiky i ze zahraničí, připraven nezapomenutelný umělecký zážitek.

I v dalších večerech poskytl festival pestrou přehlídku vokálního umění. V pátek 13. srpna se v dalešickém pivovaru uskutečnil koncert Idy Kellarové a její Jazz famelijs. Na koncertě zazněly mimo jiné i písně z jejich posledního alba Aven bachtale! Ve znamení francouzského šansonu se neslo vystoupení Radky Fišarové s Moravskou filharmonií Olomouc v sobotu 14. srpna. Festivalová nabídka zahrnovala v letošním roce i dva speciální večery pro milovníky sborového zpěvu. 10. srpna vystoupila v jaroměřickém chrámu sv. Markéty Kantiléna, sbor dětí a mládeže při Filharmonii Brno a 19. srpna na zámku v Telči hostoval Český filharmonický sbor Brno. Závěrečný koncert 21. srpna byl věnován osobnosti Gioacchina Rossiniho. V komponovaném večeru s názvem Vivat Rossini! zazněly nejslavnější scény

z Lazebníka sevillského v podání opery Státního divadla Košice. Rossiniho hudba z opery Straka zlodějka vytvořila kulisu k tradičnímu ohňostroji, který se stal nedílnou součástí zakončení festivalu. Zámecká zahrada, chrám sv. Markéty a Jaroměřice nad Rokytnou vůbec jsou s festivalem Petra Dvorského již neodmyslitelně spjaty. Aby se sem turisté rádi vraceli, snaží se Jaroměřičtí své město zvelebovat. Za podpory ČEZ se jim letos podařilo zakoupit a do zámecké proměny osadit veřejné stylové osvětlení a také nasvítit chrám sv. Markéty. Organizátoři i partneři se již nyní těší na shledanou při dalším ročníku festivalu, který se bude konat 6. – 20. srpna 2011.

ZDEŇKA OŠMEROVÁ

Fotografie Josef Prodělal

ZE SVĚTA JADERNÉ ENERGETIKY

Německo

Německé atomové elektrárny budou v provozu déle, než doposud mohly. Nejstarší o osm let, nejmladší o čtrnáct let (s odstavením v letech 2018 až 2036). Shodli se na tom účastníci koaličního jednání o nové energetické koncepci u kancléřky Merkelové.

Kompromis odmítají opoziční sociální demokracie a Zelení, kteří hodlají podat ústavní stížnost a pohrozili, že v případě svého volebního vítězství tuto revizi dohody o likvidaci atomové energetiky (Ausstieg) zvrátí. Po demonstraci proti delšímu provozu reaktorů před berlínským kancléřstvím chystají sérii dalších, informují o tom všechny sledované německé deníky, Oberösterreichische Nachrichten a Salzburger Nachrichten.

Ideologicky motivovaný program likvidace atomové energetiky v SRN, podle koaliční dohody Sociální demokracie a Zelených z roku 1998, „byl předčasný. Proto potřebujeme nyní nový most do věku obnovitelných zdrojů,“ napsal komentátor listu Passauer Neue Presse.

Finsko

Průzkum veřejného mínění ve Finsku ukazuje, že více než polovina obyvatel (54 %) podporuje výstavbu nejméně jednoho dalšího bloku jaderné elektrárny ve Finsku. Finský svaz energetiky zveřejnil 26. června 2010 zprávu, která obsahuje výsledky celonárodního průzkumu v oblasti energetiky. Průzkumu se účastnilo celkem 1378 respondentů. Celkově asi 40 % lidí má pozitivní vztah k jaderné energetice stejně jako 40 % obyvatel má negativní postoj. Nárůst negativně smýšlejících lidí byl způsoben masivní diskusí v médiích kolem zpoždění výstavby jaderného bloku Olkiluoto-3. Nicméně průzkum ukázal, že 54 % Finů souhlasí s udělením provozní licence nejméně pro jeden další blok JE (37 % nesouhlasí). Zpráva dále ukazuje, že Finové jsou celkově skeptičtí k hlubinnému ukládání RaO ve skalním podloží (48 % proti, 32 % pro), ale tento postoj se dlouhodobě nemění (posledních 10 let). Obyvatelé regionu úložiště jsou výrazně pro toto úložiště oproti ostatním částem země. Více informací je možno nalézt na adrese: www.energia.fi/en/publications (NucNet, 17 Aug 2010)

BÝT NAD ZEMÍ, BÝT NAD VĚCÍ, BÝT V NEBI...

Rozhovor s Vlastou Diblíkovou - první pilotkou dopravních letadel v České republice

Jak se žena stane pilotkou na dopravních letadlech? Anebo jinak - jaká byla vaše vlastní cesta k létání?

Byl to sen opravdu od útlého dětství – „holčičí sen“. Bydleli jsme na vesnici téměř na samotě u lesa, hodně času jsem trávila tím, že jsem pozorovala přírodu, hlavně ptáky, jak krásně a tiše létají a mezi nimi se prolétají větromi. V malém rodném městě Krnově bylo aeroklubové letiště, kam chodil létat můj bratr.

Občas jsem tam přijela na kole za ním, letištní provoz mě uchvátil a v mých 14 letech mě poprvé svezl na větroni Blaníku L-13. Náhle, neskutečný zážitek, najednou se pohybujete volně v prostoru, kolem žádný hluk, jen šumění vzduchu, hluboko dole země a nad vámi nebe. Dodnes si ten úžasný pocit dokážu vybavit. To byl asi ten rozhodující okamžik.

A pak krůček po krůčku - jsem začala létat v aeroklubu - v 15 letech, první pilotní průkaz v 16 letech, první seskok padákem v tomtéž věku a po vystudování gymnázia jsem začala studovat na Vysoké škole dopravní v Žilině. Následovala práce dispečerky, poté instruktorky na ultralehkých letounech, obchodního pilota, kvalifikační kurz létání podle přístrojů v USA, a poté již práce profesionální pilotky u Českých aerolinií od 1996, kapitánky od 2003 na ATR 72/42, nyní 2. pilotka na Airbus A-320.

Tedy jste dělala leteckou dispečerku?

Ano, letově provozní dispečerku na Operační kontrole ČSA. Lidé si tento pojem dost často pletou s řídicími letového provozu. Ti řídí letový provoz ve vzduchu, povolují starty a přistání, zajišťují rozestupy mezi letadly, jak vertikální, tak horizontální za pomoci radarů. Na druhé straně letečtí dispečeré víceméně zajišťují co nejlépe fungující provoz daného provozovatele, připravují podklady pro posádky, koordinují provoz, řeší zpoždění, případně rušení letu, jsou zkrátka vždy při všem, co se potřebuje řešit. Pro mě to byla obrovská zkušenost - člověk sice měl po škole spoustu znalostí, státnice z meteorologie, stavby a konstrukce letadel, provozu

a ekonomiky letecké dopravy, ale praktické dovednosti pramalé. Postupně jsem sbírala zkušenosti, vědomosti, nalétávala potřebné letové hodiny na průkaz obchodního pilota a zkoušela se dostat na místo dopravního pilota. Nebylo to lehké, profesionální piloti se rekrutovali hlavně z armády a z práškovacích pilotů, kam neměly ženy přístup. Pak přišla revoluce...

A ta vám změnila život...

Dá se to tak říci. O rovnoprávnosti žen a mužů se jen psalo a mluvílo, skutečnost byla jiná. Dnešní generaci se to špatně vysvětluje, ale to je na jiné povídání. Feministka nejsem, muže si obecně považuji a vážím. Hodně mužům se nelíbilo „pustit si mezi sebe ženskou“. Naše společnost na to v danou dobu nebyla zralá. Dnes si troufám říct, že muži překonali předsudky a nemají nejmenší problém s holkami v této profesi vycházet. Tehdy nebylo lehké se prosadit mezi perfektními piloty, opravdovými frajery, mnohdy jsem také pochybovala, ale už jsem za sebou měla úspěchy v letecké navigaci, účastnila se soutěží i Mistrovství ČR v letecké navigaci, kde se pohlaví neřešilo, jen postup.

A při tom jste jedním okem stále pokukovala po dopravním létání...

No jasně, sen z mládí... Zapomeň na to, říkali mi mnozí. Kdo by si nepřál žít se svým životním koníčkem. Dodnes čekám, kdy mi ta práce zevedne. Ale nějak to nejde. Pořád, pokaždé mě něčím nadchne, překvapí.....

Ale ono to vyšlo a ten sen třináctileté holky se konečně naplnil.

Vyšlo nevyšlo, výběrovým řízením jsem prošla mezi první polovinou, ale nikdo si nechtěl vzít na starost jedinou ženu, když bylo po ruce dalších 40 chlapů, proč také? První vlaštovky to mají prý vždy těžké...

Stala jste se první ženou – pilotkou v historii na dopravních letadlech. Jak ten naplněný sen vypadá v praxi?

Začala jsem létat na ATR 72/42 - turbopletové letadlo na krátké tratě

zhruba pro 64 cestujících. Prolétala jsem celou střední Evropu od Hannoveru po Benátky a Rigu. Poté jsem přešla na proudový Boeing 737/400, 500 a zkusila si opravdové dopravní létání ve výškách okolo 10 km a vzdálenostmi od Afriky po Blízký a Střední východ. Návrat na ATR jako kapitán a dál na dálkový letoun Airbus A-310, nyní Airbus 320.

Vzpomínáte si na svůj první let s cestujícími a bez instruktora?

Byl to ten váš den „D“?

Na radost vlastně nebyl čas, převážoval spíš pocit zodpovědnosti. Když vstoupíte do kabiny dopravního letadla, tak jste rázem obklopeni spoustou informací, které musíte vstřebat, protříbit, eliminovat. Na všechny nouzové situace jste perfektně vycvičeni, ale tady to může být doopravdy. Pocit úlevy se dostaví, až když jsou cestující i letadlo OK.

A co potlesk cestujících na palubě v okamžiku přistání? Čekají na něj piloti jako herci v divadle?

Posloucháte ho v pilotní kabině?

No, víte, ne každé přistání je stejné a ten potlesk je většinou odměna za uvolnění stresu cestujících. Piloti nečekají potlesk cestujících, chtějí především přistát co nejhladčeji a nejbezpečněji to lze.

Říkala jste, že v dopravním letadle jsou vždy dva piloti – kapitán a druhý pilot. Kdo vlastně to letadlo řídí?

Dobrá otázka. Spousta lidí si myslí, že všechno řídí kapitán a ten druhý pilot je tam jenom jako „pomocná síla“ anebo naopak - že všechno „odmaká“, že kapitán jenom tu a tam vydá nějaký pokyn, případně se baví s letuškami. Ale ono je to jinak - samozřejmě, kapitán odpovídá za všechno, ale co se týče pracovních povinností tak jeden pilot letí, druhý obsluhuje systémy a komunikuje s řídicími letového úseku a druhý úsek - zpáteční - zase druhý, takže si vymění role. Také podle toho se při konkrétním letu rozlišují funkce: „pilot letící“ a „pilot neletící“. Ale i ten, který bezprostředně letadlo neřídí, má dost práce - komunikuje s věží, s oblastí, obsluhuje klapy atd.

Vaše destinace? Nejoblíbenější, nejvzdálenější...

Na těch menších letadlech jsem jenom tak „skákala“ po Evropě a létala Blízký a Střední východ. S A-310 jsme létali do Kanady, USA, Kuby, Venezuely, Mexika, Dominikánské republiky...

V určité době měly České aerolinie kontrakt s Air India - to jsme pro ně létali dálkové lety do Kuala Lumpur, Dillí, Hong Kong, Saudské Arábie. Nejvzdálenějších míst je pro mě mnoho, ať už vzdálených v kilometrech či svojí kulturou. Nejoblíbenější země, které jsem propadla, byla Indie...

Kolik máte nalétaných hodin?

Celkem mám nalétáno asi čtyři a půl tisíce hodin, ročně tak šest set.

Máte nějakou průběžnou přípravu, přezkušování, školení?

Ano, jednou za půl roku musíte absolvovat 2 x 4 hodiny trenažér, kde vám nasimulují různé složité situace, které by mohly při letu nastat – různé závady, např. dým v kabině, dekomprese, ztráta hydrauliky, vysazení motoru apod., poté zimní školení 1x za rok z teoretických znalostí a 1x za rok přezkoušení praktického létání.

A vlastní příprava na konkrétní let?

Ta probíhá na brífingové místnosti. Musíte tam být asi hodinu a půl předem, podklady o letištích, trase apod. máte v počítači, které si vytisknete, pak se seznámíte s počasím na trase, na cílovém letišti, zjistíte si údaje o letadle, jestli je přistaveno, zda má nějaké závady.

I když se asi profesní létání do značné míry kryje s osobním koníčkem, člověk musí také „vysadit“. Jak odpočíváte?

Člověk opravdu musí umět „vypnout“, vyčistit si hlavu. Práce pilota je náročná po všech stránkách, navíc tu působí vlivy častého přechodu časových pásem. A všichni piloti mají jednou ročně kontrolu zdravotního stavu v Ústavu leteckého zdravotnictví. Takže se člověk musí „udržovat“ v dobré kondici. Bez sportu to nejde. Ráda jezdím na kole, zacvičím si i v posilovně. A duševní relaxací je pro mne hudba. Zavřu oči a poslouchám...

Nejhorší okamžik...?

Složité situace se občas vyskytnou, ale piloti jsou tam od toho, aby je řešili a nezatěžovali pokud možno ani stewardky a už vůbec ne cestující. Pár „prekérních“ situací se mi

přihodilo, ale to se stává v každém zaměstnání.

Co když se nějaká třináctiletá slečna, čtenářka našeho Zpravodaje, zhlédne ve vaší profesní cestě a bude se chtít stát dopravní pilotkou, co byste jí poradila?

Nejlepší je začít v aeroklubu, létáním na větroních. Víte, i na dopravních letadlech se trénuje situace, kdy vám vysadí oba motory, a člověk, který nelétal větroně, to tak neumí. Potom jakákoliv střední škola a ČVUT – zde je přímo studijní obor pilot. Pilotní výcvik můžete absolvovat buď v některé pilotní škole anebo jako součást studia – finančně to vyjde zhruba na milion a půl korun. V současnosti je sice pilotů relativní přebytek, ale doba se mění a poptávka po pilotech jistě vzroste. Náklady na výcvik jsou vysoké, ale peníze nejsou všechno. Na začátku musí být to zaujetí, láska k létání, touha něco dosáhnout a něco také obětovat.

A poslední otázka: čím je pro vás létání?

Létání je pro mě prací i splněným snem.

Ptal se JAN SUCHARDA

Foto: Jan Sucharda

ELEKTROKOLA JEDOU

Od 1. května 2010 je v Dalešickém pivovaru otevřena půjčovna elektrokol, první na Vysočině. Slavnostní otevření půjčovny proběhlo před Jadernou elektrárnou Dukovany, kde byla také nainstalována první dobíjecí stanice. Další dobíjecí stanice byly instalovány postupně na místech: pohostinství Kramolín, Státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou, Státní zámek Náměšť nad Oslavou, koupaliště Rouchovany, zámek Dukovany, Hartvíkovická pláž – Autocamp Wilsonka, obec Koněšín.

Elektrokola se půjčují a vracejí na recepci v Pivovaru Dalešice, k dispozici je pět elektrokol A2B Hybrid. Půjčovné za jedno elektrokolo je podle doby výpůjčky 150,- až 300,- Kč.

Vyzkoušet elektrokola a dozvědět se více o půjčovně si zájemci mohli při automobilových závodech Zámecký vrch v Náměšti nad Oslavou, v rámci ČEZ MTB Maratonu v Třebíči, v Jevišovicích při cyklistické akci „Krajem dvou řek“, v Dalešicích při slavnostním otevření hřiště, v Pivovaru Dalešice při Postržižinských slavnostech, v Miroslavi při Jarmarku a Meruňkobraní a při

Folkových prázdninách v Náměšti nad Oslavou.

„Dosavadní zkušenosti s provozem půjčovny elektrokol předčily očekávání – i přes nepřízeň počasí v květnu a červnu již byla kola více než 80 x vypůjčena, převládají starší osoby. Většina zájemců si kola půjčuje na celý den, jedná se většinou o páry, ale je i poměrně hodně individuálních zájemců. Zájemce, kteří na elektrokole jedou poprvé, překvapí, jak velká podpora elektomotoru je, jak elektrokolo zrychluje. Na základě zkušenosti lidí s našimi elektrokoly a našich informací udělal dodavatel elektrokol dvě větší dodávky,“ uvádí manažer Pivovaru Dalešice Petr Voneš.

Pokud jste elektrokolo ještě nevyzkoušeli, neváhejte a přijďte, okolí Dalešické přehrady je pro romantické výlety jako stvořené. Čas babího léta, který nastává, vám jistě přinese neuvěřitelné pohledy na krajinu našeho regionu.

Více informací o půjčovně elektrokol: www.pivovar-dalesice.cz

KRISTÝNA VOHLÍDKOVÁ,
Fotografie Jan Sucharda

16. ROČNÍK DUKOVANSKÝCH OKRUHŮ

V sobotu 14. srpna 2010 se konal 16. ročník cyklistického závodu Dukovanské okruhy. Zařazena byla i kategorie elektrokol. Závod pořádal TJ Spartak Třebíč, oddíl cyklistiky. Start jednotlivých kategorií probíhal před JE Dukovany. Jako první se na trať závodu s hromadným startem – malý okruh o délce 7 km – vydaly děti. Ty měly nejtěžší podmínky, protože po ránu byla hustá mlha. Celkem 19 mladších a starších žáků a žákyň úspěšně překonalo jeden, resp. dva okruhy. Ostatní kategorie postupně odstartovaly na velký okruh (21 km). Trasa se od minulých ročníků nijak nezměnila, na závodníky čekalo několik stoupání a prudkých sjezdů. Od Jaderné elektrárny Dukovany trasa vedla do Slavětic, přes hráz Dalešické vodní elektrárny, kolem rozhledny Babylon do Mohelna, nádherným sjezdem k řece Jihlavě a nahoru k obci Dukovany.

Počasí závodníkům přálo, nedošlo ani k žádným kolizím na trati. Nejen pro závodníky, ale i jejich doprovod a další návštěvníky byl připraven první ročník závodu na elektrokolech. Každý zájemce si mohl zdarma vypůjčit elektrokolo (poskytla půjčovna elektrokol z dalešického pivovaru). Těto možnosti využili téměř všichni účastníci. Deset z nich se zaregistrovalo k závodu.

V odpoledních hodinách probíhala časovka na trase EDU – Třebenice (14 km), kde bylo na závěr připraveno pro závodníky občerstvení a proběhlo vyhlášení výsledků. Celkem se obou závodů zúčastnilo 141 závodníků.

Text a fotografie KRISTÝNA VOHLÍDKOVÁ

MIKROREGION IVANČICKO

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Ivančicko byl založen v roce 2003. Zahrnuje osm obcí a tři města: Čučice, Dolní Kounice, Hlínu, Ivančice, Ketkovice, Mělčany, Moravské Bránice, Neslovice, Novou Ves, Nové Bránice a Oslavany. Území mikroregionu je bohaté na významné historické památky, ať už z dávného středověku, či doby poměrně nedávné. Charakter celému mikroregionu dává řeka Oslava, Jihlava a Rokytná, které se v Ivančicích spojují v jednu.

Hlavním předmětem činnosti mikroregionu je ochrana a prosazování společných zájmů a spolupráce při rozvíjení činnosti. Patří sem především rozvoj a podpora turismu, školství, kultury, sportu, ochrana životního prostředí, sladování zájmů a činnosti místních samospráv, koordinace významných investičních akcí na území mikroregionu a rozvoj vesnice a celého mikroregionu.

„Na začátku každého roku se vždy domluvíme na nějaké společné investiční akci. Pro letošní rok je to třeba obnova a výsadba zeleně. Na zvolenou investiční akci se pak snažíme sehnat finanční prostředky z různých státních dotačních titulů a musím podotknout, že významnou část finančních prostředků poskytne také Skupina ČEZ. Letošní investiční akce má rozpočet půl milionu,“ poznamenal předseda mikroregionu pan Ladislav Veselý.

„Každoročně se náš mikroregion představuje na veletrhu Regiontour, kde se společně prezentujeme s našim partnerem ze Slovenska, městem Stupavou. Další týden po Regionturu jedou zase naši zástupci na Slovensko, kde se pořádá veletrh cestovního ruchu SlovakiaTour. Na obou akcích představujeme především kulturní a společenské akce, prezentujeme výrobky z našeho kraje - vína a především historické památky a turisticky zajímavá místa,“ upřesnil pan Veselý. Turistických lákadel je v regionu mnoho. Namátkou mohou třeba jmenovat cisterciácký klášter v Oslavanech, později přestavěný na zámek, Rosa coeli v Dolních Kounicích, románský kostel sv. Petra a Pavla z poloviny 12. století v Řezovicích. Dalšími svědky historie kraje je zřícenina středověkého hradu Levnova u Ketkovic. Židovské hřbitovy v Dolních Kounicích a Ivančicích připomínají několik staletí trvající historii židovských komunit. Region má i novodobé památky - dnes již uzavřené doly a bývalá „První přespolní velkoelektrárna“ v Oslavanech, ale také železniční viadukt nad řekou Jihlavou z roku 1870 v Ivančicích.

Mělčany - tradiční srpnové Mladé hody

Ivančice - radnice a budova Památníku Alfonse Muchy

Neslovice - kostel Narození Panny Marie

Mikroregion má také patronát nad několika kulturními akcemi, tak například nad divadlem v lesním prostředí v Hlíně, kde každoročně dobrovolní hasiči nacvičí divadlo, které zde má již dlouholetou tradici. Dále se pak mikroregion každoročně podílí na oslavách osvobození města Ivančic. „Na tyto a další akce v jednotlivých obcích mikroregionu přispívá Skupina ČEZ, za což jí patří velké díky,“ podotkl Ladislav Veselý. Zástupcům mikroregionu je zcela jasné, že je nutné především umět o sobě dávat vědět, a proto vydávají různé propagační materiály, ať už jsou to kalendáře, mapy s cyklotrasami nebo vícejazyčné informační materiály o jednotlivých obcích a městech, které jsou dostupné ve všech obcích a v informačních centrech. O webové stránky a fotodokumentaci se vzorně stará tajemník mikroregionu Ing. Smutný.

A na co se v současné době mikroregion připravuje? První víkend v říjnu pojedou reprezentovat naši republiku a mikroregion na Slovensko do Stupavy na Slávnosti kapusty – Deň zelá, kde budou vařit ve velkém kotli zelňačku. Která z uvařených zelňaček je první snědena, ta se stává vítěznou. Celé slavnosti provází velký řemeslnický jarmark a samozřejmě nechybí možnost koupě zelí v jakékoli podobě. Držme tedy našim soutěžícím pěsti, protože je čeká tvrdá konkurence – slovenská a maďarská zelňačka.

Pevně však věřím, že by se nejen slovenským a maďarským soutěžícím líbilo v mikroregionu Ivančicko, neboť je to kraj, kde je čisté ovzduší, mnoho historických památek, dostatek ubytování a stravování, dobře značené turistické stezky a cyklostezky a především dobré víno ze zdejších vinic.

ALENA HOSTAŠOVÁ

Fotografie Jan Sucharda

ZE SVĚTA JADERNÉ ENERGETIKY

Rusko

Oficiální zahájení výstavby nové JE Kaliningradská v Rusku, na pobřeží Baltského moře, proběhne v dubnu 2011, zveřejnil generální ředitel Rosatomu p. Sergey Kirienko. Podle vedení Rosatomu by první ze dvou plánovaných reaktorových bloků VVER-1200 měl být dokončen a uveden do provozu v roce 2016 a druhý v roce 2018. JE Kaliningradská bude umístěna nedaleko města Neman v severovýchodní části Kaliningradské oblasti, která leží mezi Litvou a Polskem. Od roku 2018 má nová JE vyrábět více elektřiny, než je nutná potřeba v dané oblasti, takže se předpokládá, že část produkce půjde na vývoz. Sergey Kirienko v této souvislosti prohlásil, že si je vědom toho, že ne všichni jsou s tímto řešením spokojeni. Nicméně Rosatom je připraven pro případnou zahraniční spolupráci, zejména v oblasti investování a odběru elektřiny. Zahraniční účast je plánovaná až na 49 %. Litva plánuje výstavbu své vlastní JE v lokalitě Visaginas, nedaleko stávající JE Ignalinská, která je plánovaná pro spuštění v roce 2018. (NucNet, 18 Aug 2010)

Čína

Americká skupina Shaw Group podepsala dohodu s Čínou (s China State Nuclear Power Technology Corporation - SNPTC) na poskytnutí technické podpory pro dva nové reaktorové bloky typu AP 1000. Podle kontraktu Shaw Group poskytne Číně inženýrské a projektové služby pro dva AP 1000, jež mají být postaveny v nové lokalitě Dafan v centrální Číně. Americká Shaw Group je součástí konsorcia s firmou Westinghouse, která již s Čínou spolupracuje na výstavbě čtyř bloků AP 1000 (dva v lokalitě Sanmen v provincii Zhejiang a dva v lokalitě Haiyang v provincii Shandong). (NucNet, 17 Aug 2010)

ZBYNĚK GRUNDA

FESTIVAL LOUTEK PRO MALÉ I VELKÉ JIŽ PO ČTVRTÉ

V. ročník „Malého festivalu LOUTKY“ byl odstartován představením O rytíři Bojanovi v Moravském Krumlově. Přes pět desítek představení odehrálo pro „děti“ bez omezení věku v „kulturních“, sokolovnách, na návších a náměstíčkách šestnáct divadelních souborů celkem ve 44 obcích Vysočiny a jižní Moravy.

Festival loutek byl slavnostně zahájen ve středu 25. srpna v Moravském Krumlově, centru zrodu festivalu, za účasti všech divadelních souborů a představitelů participujících mikroregionů, organizátorů a partnerů a trval do 31. srpna.

První představení letošního ročníku se hrálo moravskokrumlovské ochotnické divadlo BEZGEST ve zdejším kinosále.

„Festival se od svého počátku rozrostl z počátečních devíti představení ve čtyřech obcích na 55 představení ve 44 obcích. Letos představení zhlédlo na tři a půl tisíce malých i velkých diváků,“ říká spokojeně předseda mikroregionu Moravskokrumlovsko a starosta města Moravský Krumlov Jaroslav Mokří.

„Podporujeme mnoho kulturních akcí v okolí naší elektrárny. Tento je jedinečný tým, že osloví téměř každého. Divadla jsou buď zcela zdarma nebo za symbolickou cenu a jedou přímo za divákem,“

říká mluvčí Jaderné elektrárny Dukovany Petr Spilka.

Festival se letos rozšířil z mikroregionu Moravskokrumlovsko do dalších mikroregionů na Brněnsku, Znojemsku a Třebíčsku.

Letošní ročník festivalu byl obohacen o kejklíře, muzikanty a jedinečnou výstavu loutek, která byla v průběhu festivalu k dispozici všem zájemcům v Knížecím domě v Moravském Krumlově.

Text a fotografie JANA ŠTEFÁNKOVÁ

TIP NA VÝLET

NOVÝ KŘÍŽ U DUKOVAN

Na konci května se na návrší nad obcí Dukovany odehrála malá slavnost. Správcem dukovanské farnosti P. Josefem Požárem byl požehnaný nový moderní kříž - dílo Ing. arch. Ivo Pavlíka - dukovanského rodáka.

Ke shromážděným občanům promluvil starosta Dukovan Miloš Kudera a tvůrce kříže Ivo Pavlík.

Kříž stojí na místě nazývaném na starých mapách „U Kříže“ - a kříž zde také v minulosti stával - jenom „nepřežil“ do dnešních dnů.

Nový kříž je nezvyklý nejenom architektonickým pojetím - je spojen s jakousi bránou, jíž lze projít ke stromu, který návrší dominuje, ale také použitou technologií při stavbě. Je zhotoven z litého betonu a bednění tvořila sláma, která byla později zapálena. To vytvořilo neobvyklou strukturu a barvu povrchu.

Z návrší je krásný výhled na okolní krajinu i na jadernou elektrárnu a za dobré dohlednosti lze odtud i spatřit pálavské kopce. Protože cesta, která tudy kdysi vedla, už neexistuje, pokud se budete chtít na toto místo podívat, je nejlépe jít z Dukovan kolem hřbitova skrze malý lesík a potom několik set metrů přes pole.

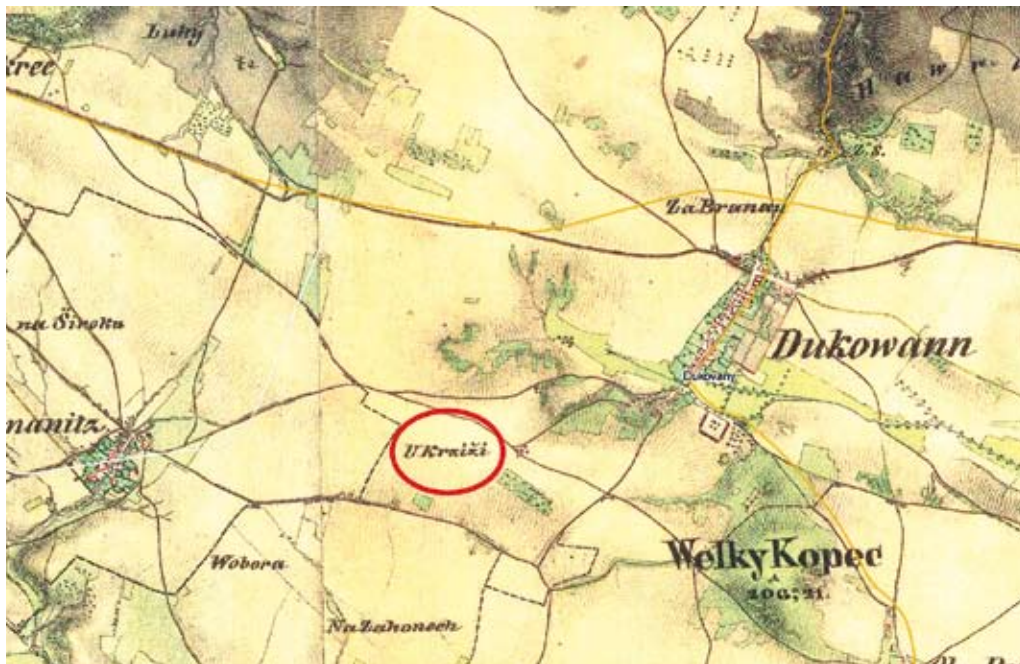
Text a foto Jan Sucharda

Pohled od nového kříže na jadernou elektrárnu

Starosta Dukovan Miloš Kudera

Historická mapa z let 1836-1852.

Převzato z www.mapy.cz

Žehnání kříže

Tvůrce kříže Ivo Pavlík a správce dukovanské farnosti Josef Požár

TOULKY ZA STUDÁNKAMI

JINOŠOVSKÉ STUDÁNKY

V dalších třech číslech našeho časopisu poputujeme kolem jinošovských studánek. Čeká nás asi šestnáctikilometrová procházka krásnou přírodou a hlubokými lesy. V roce 1979 se uskutečnil I. Pěší pochod přírodou s návštěvou lesních studánek. Od této doby každoročně pořádá pro milovníky přírody Český zahrádkářský svaz v Jinošově společně s chatovou osadou Bělizna, obcí Jinošov a obcí Pucov putování po jinošovských studánkách. Podle svědectví Radoslava Kaloudy všechno začalo úpravou studánky v Hrdle, která zásobuje vodou chatovou oblast. Spolu s Josefem Bártou a později s Ing. Jaroslavem Rybníčkem pokračovali v úpravách dalších tří studánek. V současné době je na trase devět studánek, které mají své jméno a my je postupně společně navštívíme. Dnes se vydáme k prvním třem studánkám.

Dolíhalova studánka je první na trase z Jinošova na okraji lesa Rakovce. Od roku 1996 se o ni stará rodina Dolíhalova, která si ji našla a upravila.

Hraběcí studánka dostala své jméno podle louky mezi lesy v trati Rakovce a patří k bývalému panství rodu Hauqwitzů. Dlouhá léta se o studánku staral pan Bojanovský, milovník humoru a dobré nálady. Po jeho smrti se o studánku starají vnuci Blovští. V roce 2008 byla studánka zastřešena.

Karlova studánka – až do své smrti se staral o studánku pan Ludvík Chalupa z Hlubokého, u něhož se nezapomněli zastavit na kus řeči, kousek slaniny a hlt ohnivé vody jeho přátelé a známí, kterých jako člověk společenský měl vždy dostatek. Podle něho se studánce někdy říkalo i Ludvíkova. Studánka byla v obci Hluboké obnovena v roce 2008. Starají se o ni pan Svoboda a pan Chalupa z Hlubokého.

Text a foto ALENA HOSTAŠOVÁ

(zpracováno z podkladů: Josef Pěničik - Jinošovské studánky a z povídání s paní Františkou Blažkovou)

Dolíhalova studánka

Hraběcí studánka

PRO VOLNOU CHVÍLI

Leksellův gamanůž, který zachraňuje životy pacientů s jinak neoperovatelnými mozkovými nádory, obsahuje 201 silných zářičů radionuklidu kobaltu ^{60}Co . Když tento přístroj doslouží, stává se institucionálním odpadem. To je název pro všechny radioaktivní odpady, které vznikají jinde než v energetice, např. v nemocnicích, radiologii, nukleární medicíně, ve výzkumných laboratořích atd. Příkladem těchto odpadů jsou **...tajenka...** z onkologických oddělení nemocnic, roztoky a radiofarmaka z medicíny, ochranné oděvy atd. Všechny tyto odpady se musejí nejdříve na místě vzniku odpadu roztřídit, pak se slisují a zalévají se betonem do ocelových schránek, které se zabetonují ještě do většího ocelového sudu, z obou stran pozinkovaného. Mezi vnitřní schránkou a stěnou sudu je nejméně pět centimetrů betonu. Ten se pak uzavře víkem a zalije asfaltem. Nejdříve se skladuje v místě vzniku odpadu a pak se převáží speciálními vozy na bezpečnostní úložiště. Institucionálních odpadů se v České republice zpracuje mezi 60 až 100 m³.

Tajenka z minulého čísla Zpravodaje zněla **...aktivní zóny reaktoru**. Bohužel, mnozí luštitelé nám poslali chybnou odpověď **...aktivační zóny**. Ze správných odpovědí byly vylosovány: **Alena Kazdová ze Zárubic a Milada Vyhnalíková ze Zbraslavi u Brna**. Oběma jsme poslali tričko, šátek a propisku. Výherkyním upřímně blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi kvízu v tomto čísle Zpravodaje.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyložíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Historicky první album vyrobené ve formě kompaktního disku bylo od skupiny ABBA, vyšlo 17. srpna 1982. Jak se jmenovalo?

R Super Troupier

PO The Visitors

NE The Album

2. Na vlajkách Keni, Svazijska a Mosambiku najdeme společný motiv. Který?

P Ptáci

T Hvězdy

U Zbraně

3. Augusta Ada King, hraběnka z Lovelace, je považována za první počítačovou programátorku na světě. Jejím otcem byl

GP Král Jiří III.

ŽI Lord Byron

OT Admirál Nelson

4. Které písmeno se objevuje na registrační značce aut Pardubického kraje?

T E

Ř P

Ř C

5. Jak se jmenoval výtvarník, který vytvořil postavu televizního Večerníčka?

EB Zdeněk Smetana

S Břetislav Pojar

ÉZ Radek Pilař

6. Které z následujících čísel není prvočíslem?

Á 301

NÉ 401

TR 601

7. Jaké národnosti byl mineralog Friedrich Mohs, který sestavil stupnici tvrdosti?

LÉ Švýcar

OJ Rakušan

ŘI Němec

8. Jakou přezdívku měl ve světě čtyřnásobný olympijský vítěz Emil Zátopek?

KY Letadlo

ČE Lokomotiva

E Drak

Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 15. října 2010 tajenku na korespondenčním lístku na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Soutěž je pro čtenáře od 17 let, prosíme, uveďte svůj věk.

INZERCE

PRAVIDLA OBJEDNÁVÁNÍ INZERCE

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU.

Cena inzerátu o velikosti 1/16 strany je 250 Kč vč. DPH, o velikosti 2/16 strany je 500 Kč vč. DPH.

Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ buď mailem na adresu: jas@jas-hrovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrovice. Obratem bude na adresu firmy zaslána faktura-daňový doklad na úhradu ceny inzerátu.

Inzerát bude zveřejněn po uhrazení faktury.

Nelze předem poukazovat peníze!

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Kácení stromů

v omezených prostorech

Zdravotní řezy

vzrostlých stromů

Péče o památné stromy

mobil 608 717 245

Martin Uhlíř
Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

SÍTĚ, ŽALUZIE, ROLETY

- Veškeré žaluzie i atypické
- Sítě proti hmyzu i do oblouku
- Sítové dveře
- Předokenní rolety
- Lamelové dveře
- Látkové rolety
- Silikonové těsnění oken, dveří

Dodá - namontuje - zajistí

Servis - opravy

PAVLÍK IVO, Dukovany 221

tel./fax: 568 865 321, 602 719 156

Jetex Jedličková Alena

Višňové 43, 671 38, okr. Znojmo
tel.: 515 339 137

www.nakupujeme.cz/jetex
e-mail: jedlickovaalena@centrum.cz

Velkoobchod, maloobchod, výroba

- kojenecký a dětský program (pleny, košíčky, kabátky, rychlozavinovačky, spací pytle, čepičky, bryndáky, tepláky, prostěradla, povlečení,)
- ložní soupravy - klasické i speciální rozměry (bavlna, damašek, flanel, krep, satén)
- hotelový program
- úklidové potřeby (mycí hadry, prachovky, chňapky)
- ručníky, osušky, utěrky, kapesníky

Realizujeme zakázkové šití

Možnost spolupráce v oblasti mzdové práce.

Zajišťujeme rozvoz zboží přímo k odběrateli i expresní službou do 24 hod.

Lisovna ovoce KURTIN-Krhov

oznamuje
zahájení lisovací sezóny

MOŠTOVÁNÍ OVOCE

Provozní doba:

Středa 16-18 hodin

Sobota 8-11 hodin

Od 11. září do 30. října

Provozovna:

Krhov 15, ing. Kamil KURTIN

Pošta Hrovice,

mobil: 737 363 489

MED

Celoroční prodej přímo od včelaře
lesní, květový, akátový,
pastovaný lipový, pohankový
medovina - výběr ze 13 druhů.
Kosmetika z včelích produktů

Včelařská farma KURTIN

Ing. Kamil KURTIN

Račice 41, 675 55 Hrovice

Tel. 737 363 489, 605 339 043

www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ

prodejna je umístěna v suterénu
rodinného domu, po telefonické
domluvě Vás obsloužíme

KDYKOLIV

i ve večerních hodinách.

ADAMERA s. r. o.

Lesnictví a péče o stromy

- riziková těžba
- likvidace pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním,
prodej štěpků
- bezpečnostní, zdravotní
a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách
stromů
- výsadba stromů na trvalé
stanoviště
- ochrana stromů, porostů a
ploch pro vegetaci při stavební
činnosti
- stříhání živých plotů
- sečení přerostlých porostů -
mulčování
- sečení travnatých ploch
- práce s křovinořezem
- likvidace náletových dřevin
a buření postřiků

ADÁMEK Radomír, 671 38 Višňové 187, tel.: 606 532 184
www.adamera.cz, e-mail: adamera.sro@seznam.cz

optik FRIČ

- široký výběr DIOPTRICKÝCH, A SLUNEČNÍCH BRYLÍ
- KONTAKTNÍ ČOČKY
- ZHOTOVENÍ BRYLÍ na počkání (EXPRESS)
- MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA
- SERVIS K BRÝLÍM ZDARMA
- ZÁKAZNICKÉ SLEVY

NYNÍ AKCE
KE VŠEM MULTIFOKÁLNÍM BRÝLÍM **2. BRÝLE ZDARMA**

Optik Frič - Znojmo (Slepčí trh) - Mor. Budějovice
Hrovice - www.optiky-svet.cz

PLOCHÉ STŘECHY HAVLÁT

Rodinné domy, garáže, terasy

— IZOLACE PROTI VODĚ

- kvalitní materiály, záruka, životnost až 30 let
- odborně provedená práce

— NÁTĚRY STŘECH

- izolační, reflexní, antikorozi

JIŘÍ HAVLÁT, ZAKŘANY 157, tel.: 548 535 243, 603 767 908
www.havlat.zde.cz

IZOLATÉRSTVÍ

SOUTĚŽENÍ PRO ŠKOLÁKY

Milí školáci,

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Věříme, že si najdete chvíli k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na korespondenčním lístku nebo pohlednici zasílejte do 15. října 2010 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.

Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali tričko, propisku, blok a rozvrh hodin, jsou: **Jarek Borůvka ze Zbraslavi u Brna, Julie Částková z Jevišovic, Martin Novotný z Kralic nad Oslavou, Michalka Ivanovičová ze Slavětic, Daniela Tomečková z Vysokých Popovic, Martin Gabrhel z Dukovan, Roman Raputa z Horních Dunajovic, David Bořil z Jamolic, Hana Zálešáková z Miroslavi a Romana Krejčová z Biskupic.**

Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

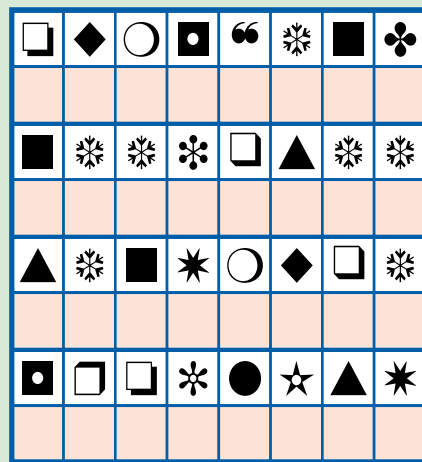
POPULÁRNÍ DVOJICE

Pojmenujte všechny obrázky a názvy запиšte do příslušných řádků doplňovačky. V tajence vám vyjdou jména hrdinů oblíbených večerníčků.

1	K											
2	K											
3	K											
4	K											
5	K											
6	K											
7	K											
8	K											
9	K											
10	K											
11	K											
12	K											
13	K											

OBLÍBENÝ POŘAD

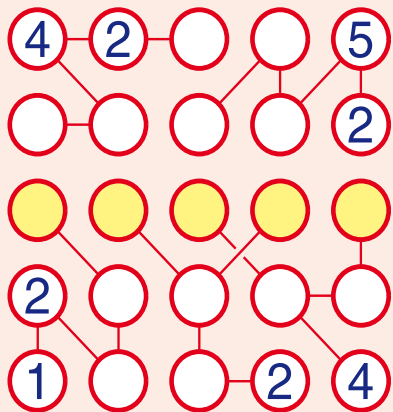
Malý Vítek nám poslal zašifrovaný text. Odhalte, co je jeho nejoblíbenějším pořadem v televizi.

■	●	✱	♥	♥	“	▲	▲	▼
A	Á	B	C	Č	D	E	É	Ě
✱	✱	○	□	●	○	♣	✱	✱
F	G	H	CH	I	Í	J	K	L
□	✱	◆	◆	□	✱	✱	★	☆
M	N	O	Ó	P	R	Ř	S	Š
□	◆	◆	◆	✱	✱	♣	♣	♣
T	U	Ú	Ů	V	Y	Ý	Z	Ž

ŘETÍZKY

Do každého kroužku vepište jednu číslici od 1 do 5 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani na žádném řetízku s propojenými pěti kroužky. Stačí zaslat řešení třetího řádku (žluté podbarvené kroužky).

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

MÍSTO OTAZNÍKU

Který z osmi hrníčků 1 až 8 patří logicky na místo otazníku?

